

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—
TABOR izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za in-
cenčatvo D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaznice D 10—.
Inserteri po dogovoru.
Novica se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—
UREDNISTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, domo. Tele-
fon št. 24. — **SMS** poštovalec
račun štev. 11.737.
Na novčin brez denarja se ne
plačuje. — Kopiji se ne vredijo.

TABOR

Naslov

Maribor, četrtek 11. septembra 1924.

Leto: V. — Številka: 207.

«TABOR» je najcenejši slovenski dnev-
nik. Stane mesečno samo 10 din.
Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnej-
še dogodke, ki jih drugi listi raztegnejo
na dolgo in široko.

Vsak dan bližje vladni krizi.

Avdijence na dvorni. — Ljuba Jovanović in Davidović pri kralju. — Sumljiv-
molk. — Večne težave z Radičevci. — Ni zaupanja, pa ga ni! — Radikalci za
poslovno vlado?

BEOGRAD, 10. sept. Včeraj je Nj.
Vel. kralj poklical v avdijenco predsed-
nika Narodne skupščine Ljubo Jovanovića,
da poroča kralju o notranjem po-
ložaju in o bližajočem se zasedanju
skupščine. Predno je Jovanović krenil
na dvor, je šel še v skupščinski urad,
od tod pa na svoj dom. Danes dopoldne
je bil pri kralju ministrski predsednik
Davidović. Avdijenca je trajala več kot
eno uro. Po avdijenci je Davidović spre-
jel v ministrskem predsedstvu ministra
Petrovića, Korošca in Spaho.

O obeh avdijencah ni bilo moči izve-
deti nič zanesljivega. Mnena, ki kroži-
jo v političnih krogih, so deljena. Vla-
dinovci zatrjujejo, da je šlo za vstop
Radičevev v vlado. Vendar pa tudi
vladni krog ne prikrivajo, da je obo-
tavljanje Radičeve stranke napravilo
najne zelo neprijeten utis. Davidović in
tovariši so bili namreč trdno preverje-
ni, da bodo Radičeve prevzeli dva mi-

nistrska portfelja. Radičevev pa so to
napol že dogovorjeno ponudbo odklonili.
Tudi zahteva, da naj vstopi v vlado
kot minister brez portfelja, kateri za-
upnik Radičeve stranke, ki bi bil nekak
kontrolni organ HRSS v vseh zadevah,
ki se tičejo Hrvatske in Slavonije,
in Davidovičega kroga prav nič razve-
relila. Odločeno bo o nji na popol-
danski seji šefov vladnih strank.

Današnje »Vreme« prinaša z radi-
kaliske strani inspiriran članek o izpre-
membi taktike NRS. V članku se trdi,
da je radikalcem vedno bolj všeč ideja
poslovne vlade, ki bi nadomestila seda-
njo vlado. Ta ideja baje tudi Davidovi-
ćevim demokratom in klerikalcem ni
nesimpatična. Taka vlada bi se lahko
popolnoma odpovedala Radiču in bi
istorila energične korake proti Radičevi
izdajalski propagandi za neodvisnost
Hrvatske.

Todor Aleksandrov in Radić.

Vodja makedonskih banditov je postavil Radiča na laž. — Aleksandrov ga spomi-
nja na dane obljuhe. — Boj z ognjem in mečem za neodvisno Hrvatsko in Mace-
donijo. — Dokumenti Radičevega veleizdajstva.

BEOGRAD, 10. sept. Vsi listi objav-
ljajo obširno pismo, ki ga je Todor
Aleksandrov poslal Radiču. V pismu ga
spominja obljuh, ki mu jih je Radić dal
ob svojem času in obveznosti, glede ka-
terih sta se sporazumela. Radić je sam
označil ta sporazum kot moralen in for-
malen ter je bil baš na Radičeve ini-
ciativi izročen svetovnemu tisku. Alek-
sandrov izjavlja dalje:

Makedonstvujuči niso nikoli — in
temu je preje tudi Radić pritrdil —
prikrivali, da so bojna organizacija
proti beograjskemu režimu. Oni bodo
slejkoprej vztrajali pri boju z ognjem
in mečem. Aleksandrov obžaluje, da je
začel Radić kupčevati z ljudmi, ki so iz-
dajale makedonske stvari in morilci
Macedoncev, ljudi, ki se zdaj zbirajo
okoli Davidovičeve vlade! Ta Radičeva
taktika je protislovna njegovim prej-
šnjim izjavam o makedonstvujučih
Makedonstvujučih bodo ostali pri tem,
o čemur so se preje sporazumeli z Radićem;
ne bodo mirovali, dokler ne bo
sta Hrvatska in Makedonija osvobojeni
izpod oblasti srbskih vlastodržcev. Ne
sam Pašiceva vlada, ampak vsaka heo-

Pismo je seveda vzbudilo silno sen-
zacijo, ker je jasen dokument Radičevega
izdajstva nad državo. Todor Aleksandrov postavlja Radiča na laž, ko trdi,
da se je Radić drugače obvezal napram
makedonstvujučim, kakor je pripove-
doval v »Le federation balcanique«. —
Znano je, da je Radić v tem listu trdil,
da je Todor Aleksandrov nagovarjal
k mirni in zakoniti borbi. Tudi to je
bila ena izmed nesteth prostih laži »vo-
ditelja hrvatskega naroda«. Aleksandrov
je sam občutil potrebo, opozoriti
Radića, da mu je obljuhil zavezništvo
Hrvatov v borbi z ognjem in mečem
proti jugoslovanski državi. Očividno
ima makedonski bandit pošteneje poj-
me moški besedi nego Radić. Ali tolovaj
Aleksandrov ni tako bistromen kot
Radić; saj Stipe še vedno dela za skup-
no stvar nasprotnikov te države, le ov-
če oblačilo si je oblek. Dobro je, da
je Aleksandrov razkril Radičeve laži:
vse bo prišlo prav ob pravem času!

Obsežna vstaja proti sovjetom na Kavkazu.

Vstaši zasedli transkavkaško žel. progo. — Na Kavkazu proglašena sveta vojna
proti sovjetom.

CARIGRAD, 10. sept. Iz Gruzie pri-
hajajo vesti o novih trdovratnih bojih
med sovjetskimi četami in ustaši. Boji
se vrše na vsej črti od Aserbejdžana in
Gaghstana do Kubana. Po dohlih infor-
macijah so gruzijski opolčenci zasedli
transkavkaško železniško progo. Po

vsem Kavkazu je bila proglašena sveta
vojna proti sovjetom. Rdeča vojska se
mrzljeno ojačuje z oklepni vlasti. V
Batumu in Tiflisu, kjer imajo sovjeti
vso moč, je bilo veliko ljudi justificiranih.

Sanacija Madžarske pred zvezo narodov.

Sprejeta resolucija zadovoljstva nad uspehom sanacije.

ZENEVA, 9. septembra. Druga komi-
sija je danes razpravljala o sanaciji
Madžarske. Po daljši debati, v katero
so posegli zastopniki Italije, Francije,
Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške,
ki so izražali svoje zadoščenje nad uspe-
hi sanacijskega dela na Madžarskem.

bila sprejeta resolucija. V resolucijsi se
izraža zadovoljstvo nad dejstvom, da je
bila zoper ena evropska država pod
auspicijami Društva narodov privedena
na pot normalnega gospodarskega živ-
ljenja in razvoja.

Državljanska vojna na Kitajskem.

Vedno večje dimenzije vstaškega

LONDON, 9. sept. Renterjev urad
javlja iz Shanghaia na Kitajskem: Državljanska vojna dobiva vedno večje in
opasnejše oblike. Vojaški guverner iz
Kiangsu stoji 12 km. pred Shanghaiem,
Bliža se odločitev. V mestu je zavlač-
lo ogromno vznemirjenje. V evropskem
delu so proglašili obesedno stanje. Mor-
narji so z bodečimi žicami zaprli vse
dohode v kitajski del mesta. V Ihyang-

gibanja. — Borba za Shanghai.

Tai se vrše hudi boji. Železniški promet
na progi Sutschon Nanking še ni uki-
njen.

V mestu in provinci Nanking je bilo
proglašeno vojno stanje. Pri Tsekiangu
so se morale vladne čete umakniti. —
Doyen britanskega korpusa je dal ev-
ropske naselbine zavarovati z mornari-
škimi četami. Francoska naselbina se o-
bupno brani pred vstaši.

MILIJONSKIE CTE PRODIRAJO IZ RUSIJE NA POLJSKO.

PARIZ, 9. sept. »Chicago Tribune«
javlja iz Volinjskega, da koraka proti
poljskim mejam čudna »vojska«. Pol-
drugi kilometri široka in tri kilometre
dolga fronta poljskih miši, ki je opu-
stošila cele pokrajine v zapadni Ukra-
jinji, se pomika v smeri proti poljski
meji. Prebivalstvo, ki biva ob poti tega
čudnega vojnega pohoda, beži iz svojih
hiš v sosedne vasi.

Kratke vesti iz Beograda.

BEOGRAD, 10. septembra. Minister
Behmen bo odpotoval dne 15. tm. v Zagreb
na kongres o izseljeniškem vpra-
šanju. Ob tej priliki bo obiskal socialne
in zdravstvene zavode v Zagrebu, v
Ljubljani in v Primorju.

BEOGRAD, 10. sept. Po današnji ju-
trani avdijenci min. predsednika Da-
vidoviča se je kraljeva dvojitec odpre-
ljal na lov v gozdove pri Kupinovem.
Nocoj se že vrneta v Beograd.

BEOGRAD, 10. sept. Danes dopoldne
so Ljubo Jovanović posetili poslanci
Ivković, Srški, Ranković, Bezala-beg in
dr. Šurmin.

BORZA.

CURIH, 10. sept. (Izv.) Sklepni tečaji.
Pariz 28.10, Beograd 6.90, London 23.69,
Praga 19.90, Milan 23.5, Newyork 533,
Dunaj 0.007510.

Doma in do svetu.

Tiskarski škrat se je včeraj po svoji
starosti navadi poigral s »Taborovimi« na-
slovi, stavki in besedami. Tako je med
drugim zamenjal naslov uvodnika z
naslovom člančka: »Slava Vam, gosp.
Davidović, da ne omenjamost ostalih na-
pak. Bog mu grehe odpusti!

— 10 prostih mest je razpisanih za
desinfektorsko šolo pri higijenskem za-
vodu v Ljubljani. Prosta mesta obsegajo
hrano, stanovanje in mesečni prispe-
vek 200 dinarjev. Prošnje se vlagajo do
20. septembra 1924 pri higijenskem za-
vodu v Ljubljani, Zaloška c. 2, kjer se
dajejo tudi podrobne informacije. Raz-
pis je objavljen v »Uradnem listu«.

— Jugoslovanski komunisti so se raz-
cepili v dve skupini, od katerih skupina
mlajših (Kaclerović, Pijade) fanatično
obožuje vse, kar prihaja iz Moske, do-
čim se skupina starejših, ki jo vodi Si-
mo Marković, ne da terorizirati obolj-
ševkov.

— Samomor ljudskošolskega učenca.
Dne 4. tm. je našla prevžitkarica Jela
Vindig v Žikari, župnija Sv. Barbara
v Slov. gor., svojega 11-letnega sina Ja-
neza obešenega v domačem sadonosniku.
Fant je bil po izpovedi učiteljstva, pre-
cej omejen in zelo velik lenuh. Kakor
pravi mati, se je večkrat izrazil: »rajše
ko bi delal ali se učil, se obesim.«

— Velika tatvina na deželi. Dne 8.
tm. med 14. in 15. uro je nekdo vlamil v
stanovanje Ferdinand Soršaka v Kno-
pu, občina Šentovec. Odnasel je tri sukn-
ene moške obleke in dve ženski obleki,
potem srajce, klobuk in perilo, vsega
skupaj za 9000 din. Pravijo, da se po-
razniti krajih v mariborski okolici klat-
ita neki moški in ženska, ki sta resno
osumljena kot vložilec. Dosej še te po-
tepuške dvojice ni bilo moči izslediti.

— Za jesensko konisko dirko v Mari-
boru, katero priredi mariborsko dirkal-
sko društvo, se je prijavilo 28 zunanjih
dirkačev. Vse konkurenco so kvalitativ-
no in kvantitativno tako dobro zasede-
ne. Letošnji Derby-zmagovalec Glavar
bo imel v tokratni dirki zelo resno
konkurenco.

— Nove določbe o tujskem prometu.
Kakor je sporočila javnosti zagrebška
trgovska in obrninska zbornica, so mini-
sterstva izdala važna odredbe, ki naj o-
mogočijo večji razmah tujskega prome-
ta v naši državi. Med drugim je odreje-
no, da morajo vse jugoslov. konzulati
izstavljati potne liste brez posebne pro-
šnje in z veljavnostjo treh mesecev na
vsem SHS ozemlju. Če inozemcu potuje
v kako naše zdravilišče itd., iznaka vi-
zum zgorj 10 din. Kontrola potnih listov
se ima izvršiti na meji in se morajo
službujoči organi vesti kar najbolj pri-
jazno in taktno. Tuje se ni treba osob-
no javiti in izročiti potnega lista polici-
ji, vsled tega za dobo 3 mesecov ni treba
imeti predhodnega dovoljenja za biva-
nje v Jugoslaviji. Tuje ima prijaviti
pri policiji hotelski portin in mu poskr-
beti podpis policijske oblasti. Policijs-
kim organom je zaupzano kar naj-
taktnije postopanje s tujo. Na obmejn-
ih postajah uslužbeni orožniki ne smet-
jo nositi pri izvajevanju službe nasaj-
nih bajonetov, temveč smejo imeti le
majhno ročno orožje.

— Jubilej avstrijskih železnic. Dne
7. septembra je preteklo 100 let, kar je
bil podeljen avstrijski vladni privilegij
za napravo prve javne železniške proge
med Budjejevcami in Lincom. V nedel-
jo se na Dunaju ta jubilej slovesno
proslavili.

— Kaj so pokazale obč. volitve v Ko-
čevju? Da je Kočevje ne nemško, am-
pak slovensko mesto. Zakaj oddalo se je
284 slovenskih in 194 nemških glasov,
povrh pa še 60 mešanih. Kaj neki bo po-
rekla k temu ljuba »Cillier Zeitung«?

— Markišavski Kuhar jaže. V svoji
»Mörski krajini« št. 86 od 7. sept. piše,
da je dr. Kukovec izstopil iz demokrat-
ske stranke. To je seveda grda laž, ki si
jo je markišavski veleznica Kuhar le-
po prikrojil, da farba prekmursko ljud-
stvo.

Meinl kava

Mariborske vesti.

Maribor, 10. septembra 1924

m Gospodarsko in politično društvo za II. in III. okraj ima danes (v šredo) ob 20. uri v tajništvu (Cankarjeva ul. nujno sejo. Udeležba vseh odbornikov obvezna.

m Za petletnico Sokola v Studencih žalja veliko zanimanje. Došle so že izjave sosednih bratovskeh sokolskih in pevskih društev za korporativno udeležbo. Posebno mariborski Sokol se hoče tokrat odlikovati, z obilno udeležbo. Opozorjam, da je na lepkih napravil tiskarski skrat neljubo pomoto. Iz Narodnega doma odkoraka povorka z vojaško godbo na čelu v nedeljo točno ob 16. uri. Nastop pa se vrsti ob 16 (in seveda ne ob 14) uri, kakor se glasi pometoma na lepkih.

m Splitsko gledališče rešeno — kaj pa mariborsko? Torkov »Slovenec« je obejodanil sledoč brzojavko: »Beograd, 8. sept. (Izv.) Prosvetni minister je podpisal podporo za splitsko gledališče in preprečil grožečo krizo. — Pripomniti je treba, da ne gre za redno subvencijo, katere dobi splitsko gledališče 1 milijon din., temveč za izredno podporo v znesku 500.000 din. Vlada načelno odklanja izredno podporo mariborskemu gledališču, ki ima le 200.000 din. redne subvencije. Split dobi tedaj za gledališče pol-drugi milijon din., Maribor pa 200.000 din. In se prosvetni minister nič ne zave, da je drugo slovensko gledališče že v krizi, ki je splitskemu samo — zgrožalo!«

m Volilni shod radi predstoječih občinskih volitev priredi Orjuna v soboto dne 13. septembra ob 20. uri na dvorišču Narodnega doma za svoje članstvo in one narodno-zavedne volilce, ki ne pripadajo nobeni stranki. Vabijo se tudi volilci vseh drugih slovenskih narodnih strank.

m Glasbena Matica. Nanovo okrepačni se vračajo meščani iz dežele ter se v podvojenimi silami lotevajo poprejnjih poslov. Naš zbor si je tudi prizvedel nekaj tednov zasluzenega odpovednika. Zdaj je prišel čas, da se i on z vsi energijo loti novega dela. — Razna društva v Mariboru nameravajo v tem letu obhajati petletnico svojega obstanika. Ne bude menda neumestno, če tudi naš zbor priredi svojemu dosedanjemu delu primerno proslavo. Odbor se je odločil za predavanje Dvořákovega »Mrtaškega ženina. Izvršiti pa se more tako epohalno delo le, če člani vsaj dva večera pa teden žrtvujejo svojemu zboru. Pri tej priliki pa ne smemo prezreti nevarne skale, ob kateri se more razbiti naše, kakor tudi vsako drugo društvo. V mislih nam je izstop tega ali onega člena zhora. Temu se ne ubrani nobeno društvo. Zato pa je njegova dolžnost, da si pravčasno zasigura društven naraščaj. Podpisani odbor vabi, zato vse nove pevke in pevce, ki imajo veselje in se čutijo zmožne da stopijo v naš krog, da se oglašijo v četrtek in petek pri načem dirigentu g. rav. Topiču, Götzova dvorana 3. nadstropje. V petek ob 8. uri zvezker pa je prvi sestanek vseh pevcev v društveni dvorani. — Odbor.

m Načelstvo kola Jahačev marib. Sokola sporoča, da bo v četrtek ob 19. uri v Narodnem domu redna seja, katere naj se udeležijo vsi člani načelstva.

m Pevci in pevke društva Jadran so vabljeni k skupni pevski vaji, danes v sredo in soboto ob navadni uni. Pevci in pevke, pridejte polnoštevilno, ker je v nedeljo 14. tm. nastop na sokolski slavnosti v Studencih. Opozorjam vas obenem na prihodnji izlet k Sv. Jurju v Pesniči. — Povovodja.

m Invalidski dan. Udrženje vojnih invalidov, podružnica Maribor, priredi 13. in 14. tm. invalidski dan. Ta dneva se bodo prodajali invalidski znaki in odbor pričakuje, da občinstvo, umetnost in založne razmere, v katerih se nadpirajo, to rea dobrodelno skočijo. —

haja velik del vojnih žrtev, radevolje Podružniški odbor nikakor ne more ustreči številnim podporam potrebnim prisilem, ker denarno stanje tega ne dopušča. V zadnjih mesecih je podružniški odbor izplačal na podporah najrevnejšim članom, vojnim invalidom, vdomavam in sirotom 3912.20 din. Nekaterim je pomagal s posojili, drugim je zopet priskrbel pomoč na kak drug način. Invalidski dan pa bi naj pripomogel, da se podružniška blagajna, ki je že precej izrēpana, zopet napolni, da se potem more ugoditi prošnjam najrevnejših članov. Isti dan se vrši popoldne ob 2. uri v dvorani restavracije »Kosovo« na Grajskem trgu veliko invalidsko zborovanje, ki bo nekak protest in zahteva po čimprejšnji uzakonitvi invalidskega zakona, da pridejo vendar enkrat tudi vojne žrtve do svojih pravic in človeškega življenja. Shod je za vse člane obvezen, udeležiti pa se ga morejo tudi oni, ki se zanimajo za invalidsko vprašanje in se hočejo natančneje seznaniti z invalidsko organizacijo in njenim delovanjem.

m Vojni invalidi, v dove in sirote iz Maribora in okolice. Vaša dolžnost je da se udeležite vsi velikega invalidskega zborovanja, ki se vrši v nedeljo dne 14. septembra tl. popoldne ob 2. v dvorani restavracije »Kosovo« (prej gost. Maribor) na Grajskem trgu. Ob tej priliki bomo in upajmo, zadnjič z odločno besedo zahtevali čimprejšo uzakonitev invalidskega zakona, da bo konec našega beraškega življenja. Zatorej vse brez razlike na shod!

m Otroci brez domu in kruha. V pondeljek je stražnik ustavil in privadel na policijo 10letnega Štefana Zidanščaka in dva njegova brata: 6letnega Cirila in 8 in polletnega Jožeta. Po pripovedovanju najstarejšega so otroci doma z Ražja, kjer je bil njihov oče delavec v operarni. Pred štirimi dnevi jim je oče umrl, dočim je mati že dve leti v grobu. Tako so ostali sami. Takoj po očetovi smrti so jih vrgli iz stanovanja, ki ga je zasedel neki drugi delavec. Niso znali kod ne kam. Napotili so se proti Mariboru, ker so izvedeli, da tam sprejemajo pod streho otroke, ki nimajo ne stariševne strehe. Tu so tavali lačni in obupani okoli po mestu, dokler jih ni zasačila straža. Na policiji so bili tudi tokrat v zadregi, kam z otroci. Poskrbljeno je pač za streho takim, ki imajo denarje; za uboge sirote pa ni v vsem mestu primerenega prostora, kamor bi se jih vtaknilo za prvo silo pod streho. Ni preostalo drugega kot policijski zapori pri Grafu, kjer so preuredili eno celico načelni odkorakal pred Narodni dom. Tu se je začel ob 9. uri zaupni sestanek, ob pol 11. uri pa je bila otvorjena glavna skupščina. Otvoril jo je prvomestnik vladni svetnik g. Andrej Senekovič, ki je najprej pozdravil predstavitelja mesta župana g. dr. Hrašovec, zastopnika državne oblasti g. vladnega svetnika dr. Žužka, predstojnika okrožnega sodišča g. dvornega svetnika dr. Kotnika, starostnika celjskih Slovencev, zasluznega načodnega pravorititelja g. dr. Josipa Serneca, predsednika društva »Gospodarski Zvon« v Ljubljani g. dr. I. C. Oblaka ministra na razp. g. dr. Vekoslava Kuškovec in druge. Prvomestnik je nato v svojem govoru povdarjal, koliko storil CMD za naše obmejno šolstvo. Družba vzdržuje še vedno 27 razredov s 1125 učenci ter dva šolska vrta. Vkljub temu, da ima CMD tudi v novih razmerah važne naloge, je zanimanje zanjo znatno opešalo; od 158 predvojnih podružnic jih deluje samo še 76. Podružnice so prispevale v prošlem poslovnem letu 116.000 din., t.j. za 11.000 din. majl kot lani. Dalje se je spominjal prvomestnik našega šolstva na Koroškem. Tam nima niti ene slovenske šole, ker avstrijska vlada načeloma ne dovoli šol, kakor jih zahteva naša narodno-zavedna manjšina. H koncu svojega govorja se je prvomestnik spomnil tudi starega last trgovca S. v Trubarjevi ulici, ki je

naznamil že 30. avgusta, da sta mu z dvorišča pobegnila dva šestmesečna prasiča. Doslej teh dveh čudnih deserterjev ni bilo mogoče najti, pa ni izključno, da sta končala v tisti jami. Ni pa tudi izključeno, da je kadavra vrzel v jamo kak prasičerec s Koroške ceste, ker sta mu prasiča zbolela za živinsko kugo, ki se je v zadnjem času pojavila v območju Maribora. Prasičjo zadevo še oblast preiskuje.

m Slabo šalo sta naredila tiskarski vajenec Oto P. in dijak Ivan V. Priprela sta čez neko pot bližu Frankopanove ul. 20 cm. visoko drobno vrv in čakala, da bi se kdo ujel. V resnici je prišel po poti neki železniški strojevodja, ki v mraku ni opazil, da je pot pregrajena. Mož se je seveda prekobil vznak, si raztrgal obleko in se nekoliko ranil. — Fanta se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

m Jadraska Straža. Seja Jadranske Straže se vrši v četrtek, dne 11. tm. ob 18. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Prosi se sigurne udeležbe. Predsednik.

m Neroden dirkač je R. J., doma v Črnučah, ki se je v torek ob pol 24. uri vračal z motornim kolesom s Tezno. Drvel je z vso naglico čez državni most in bi bil kmalu prevrzel dve gospodčini; nato se je zakadil s kolesom v izložno okno trgovca Trpina na Glavnem

trgu in ga razbil. Mož je zletel z motocikla in si malce potolkel kosti; bolj poškodovan pa je bilo kolo.

m Oj te ženske! R. Iv. in V. P. sta se včeraj okoli 20. ure pred Götzom hudo pretepala, seveda radi dekleta, ki sta ga oba ljubila in vabilo s sabo, ki pa je v tistem hipu zelo samo enega. Policija je temu ljubavnemu spondu na pravila konec.

m Ogenj v kuhinji. V hiši pokojnega dr. Verstovška v Wilderainerjevi ulici stanejo družina S. Včeraj ob 20. uri sta Verstovškova sina opazila, da se iz kuhinje te družine vali dim. S pomočjo sedov sta urno vdrla v stanovanje. V kuhinji je že začelo kar na veliko goreti. Sosedje so jeli koj gasiti in so že pogasili, ko je dospela požarna brama. Nastalo škodo cenijo na 2500 din. Ogenj je izbruhnil tako, da je ostal na mizi električni likalnik, ne da bi bil tok zaprt. Od tega se je miza vnela in bi se lahko razvila še nevarnejši požar.

m Grajski kino predvaja od četrtega do vključno nedelje izborne veseloigro v 6. činih »Rop« z znamenitimi igralci Pat in Patachon. — Pat in Patachon sta prvi nastopila v Grajskem kinu v filmu: On, Ona in Ham bet, ter sta si s svojo izborne igro osvojila simpatije posetnikov kina. — »Rop« je prvovrstna veseloigra in se bode vsakdo, ki si jo bo ogledal, prav prisrčno nasmejal.

35. glavna skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda.

Krasen sprejem v Celju. — Kako izgleda v luči resnice »zatiranje« manjšin v naši državi? — Naredba dr. Korošca o narodnosti šolskih otrok.

Celje, 7. septembra,

Danes se je vršila v našem mestu 35. glavna skupščina zasluzne CMD, čije ime je tako tesno spojeno z našim nacionalnim odporom na slovensko-nemških in slovensko-laških mejah. Vodstvo je izbralo Celje iz tega vzroka, da bi se lahko obmejni razmeri v našega šolstva posebe. Iz njega je razvidno, da imajo Madžari v Prekmurju 16 šol, tako da pride na 1000 tamošnjih Madžarov 1 šola; Nemci v obmejnih krajih imajo toliko vsporednic, da pride na 1000 njih ena, v Kočevlu celo na 500 Nemcev 1 nemška šola. To je toliko razvito preganjanje Nemcev v Sloveniji, dočim naši koroški rojaki nimajo niti ene šole!

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal družbin tajnik g. inž. Mačkovsek, je nudilo zanimivo in podobno sliko naših obmejnih razmer vobče in našega šolstva posebe. Iz njega je razvidno, da

imajo Madžari v Prekmurju 16 šol, tako da pride na 1000 tamošnjih Madžarov 1 šola; Nemci v obmejnih krajih imajo toliko vsporednic, da pride na 1000 njih ena, v Kočevlu celo na 500 Nemcev 1 nemška šola. To je toliko razvito preganjanje Nemcev v Sloveniji, dočim naši koroški rojaki nimajo niti ene šole!

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. notar Hudovernik, posnamemo, da je imela CMD v prošlem poslovnem l. 1.053.415 din. dohodkov in 931.641 din. izdatkov. Za Tavčarjev sklad se je nabralo 546.024 din.

Na predlog, da bi se CMD združila z drugimi obmejnimi društv, je bilo sklenjeno, da ostane družba zase, kar je skupščina soglasno vzela na znanje.

Imed predlogov in vprašanj je treba posebej omeniti vprašanje g. dr. Koderma (Maribor) glede znane naredbe prosvetnega ministra dr. Korošca, da morajo šolski voditelji odrediti narodnost otrok po želji starišev. Dr. Koderman je omenjal, da je časopisna vest o tej odredbi izvala v obmejnih narodnih krogih upravičeno razburjenje, ker pomeni vrnitev k nemškutarstvu in germанизaciji otrok, čiji starišči so odvisni od nemškega kapitala. CMD kot budna čuvarica naše nacionalne vzgoje ne more in ne sme k temu molčati.

Prvomestnik je odgovoril, da mu oficijelno odredba še ni znana, umevno pa je, da bo CMD storila vse, kar je v njenih močeh, da se ta skrajno kvarna odredba odpravi.

Nato so bile volitve odbora. Izvoljen je bil dosedanji odbor.

Po skupščini je bilo v Narodnem domu skupno kosilo. Prvi je pozdravil goste kot hišni gospodar g. dr. J. Sernek, potem sta govorila v imenu celjskih podružnic g. prof. Mravljak in v imenu

Bujni, svilasti lasje,
po rednem umivanju glave s

„Elida“ Shampoo!

nu primorskih Slovencev g. dr. M. De-reani. Odgovorila je burno pozdravljena gospa Franja dr. Tavčarjeva.

Popoldanska veselica v Narodnem domu je dala gostom spročevalo o brez-bržnosti Celjanov, ker je bila slabo obiskana in se je dvorana napolnila šele proti večeru, ko so ljubljanski gostje odšli.

Kultura in umetnost.

x Prva slovaška opera. Slovaško narodno gledališče v Bratislavi bo otvorilo letos svojo sezono z Massenetovo opero »Pelivan pri Materi božji«, ki se bo pela v slovaškem jeziku. To bo prva opera, ki se pojde v slovaščini.

x Novo češko opero pod imenom »Mistr Hanuš« je dovršil češki skladatelj K. Koor. Libreto je napisal znani glasbeni kritik K. V. Novotny. Snov je zajeta iz češke zgodovine.

x Pet novih moških zborov. V vrsto založnikov skladb je s pogumnim korakom stopil šentjakobski pevski zbor v Ljubljani in izdal v lepi opremi, na trdem papirju in lino litografirano pet novih, še nenatisnjениh moških zborov, štiri Pavčičeve in enega Adamičevega. Pavčičeve »Dekle med rožami« je prijeten, lahek moški zbor, katerega bodo zbori prav radi peli, dočim njegov kvartet »Dekle v rdečih tulpah« že zahteva več. »Kmečka balada« rabi izvrstnega basista recitatorja. »Nagrobnica« bo dobrodošla našim pevskim zborom, učinkovala bo pa le v številnih zborih. Ti Pavčičevi zbori so melodijozni in pevni. Adamičeva skladba »Naročilo« je daljši, za izvajanje nekoliko težji zbor, ki zahteva precejšen obseg glasov in izvežbanje pevcev. V konceptiji in izpeljavi je izvrsten, v harmoniki zmerno moderen. Primeren bi bil po svojem besedilu za nagrobnico. Cena posameznim partituram je po obsegu različna, vendar razmeroma nizka. Ker je prepisovanje glasov prepovedano, naj vsak zbor kupi toliko partitur, kolikor ima pevcev. Zadnji čas je, da se naši pevci privadijo petja iz partitur. Vseh pet moških zborov dobite v Sentjakobski knjižnici v Ljubljani, Stari trg, 11 in stanejo »Dekle v rdečih tulpah« 3,50 din., »Dekle med rožami« 2 din., »Kmečka balada« 3,50 din., »Nagrobnica« 3 din., »Naročilo« 4,50 din. Denar je poslati vnaprej ter za poštnino 1 din. Zborom toplo priporočamo nakup.

Sport.

Jubilejne športne prireditve I. SSK. Maribor.

so potekle v hvalevrednem redu in ponovno dokumentirale organizacijsko silo naših sportnikov. Nedeljski manifestacijski obhod naših sportnikov iz vseh panog se je razvil v lep, originalen pohod in manifestacijo sportne misli. V dolgem sprevodu smo opazili jahače, dirkače, kolesarje, automobile, boksače, nogometnike, sabljače, teniste, lahkoatlete in motocikliste, ki so stalno krožili ob in izpred povorcev. V vrstah sportnikov so bili zastopani vsi družbeni stanovi ter je nudila povorka ob zvezkih »Drave« krasno sliko harmonije in velikopoteznosti. Odsotnost ribičev, turistov in lovcev se v njihovo škodo ni opažalo. Popoldan se je pričelo z lahkoatletični tekmovanjem, ki so se po zaslugi vrhovnega vodstva (g. poručnik Zobec) v vzornem redu nadaljevala, vključno, da je startalo v posameznih disciplinah po 14 do 21 atletov. Posebno pozornost je vzbujalo naše vojaštvo, 45. pešadijski polk in vojni akademiki, drugi dan pa odlični atleti SK Primorje (Ljubljana), ki so popolno zadostili njim predidočemu renomenu. Perpar-jun (Primorje) je uspel povečati celo slovenski rekord skoka v daljino na 607 cm. Prijetno iznenadile so nas Ljubljanačanke v simpatičnem nastopu »Hazene« ter pridobile za izborni predvedeno rokometno tekmovalje celetno mnogobrojno publiko, ki je z izrednim naklonjenjem spremiljala borbo od lepote in slikovitosti igre raznetih sportašic. V nogometnem turnirju, v katerem so se izvršile vsled v zadnjem trenutku nastalih težkoč (GAK ni pravočasno dobil potrebnega dovoljenja) nekatere izmene, ki pa so potek turnirja še samo v ugodnejšem smislu tangirale, se ni mogla odločiti posest darovanega srebrnega kipa. Četudi je »Rapid« sigurno obvladal zagrebško »Viktorijsko«, mu drugi dan v odločilnem tekmovanju ni uspelo premagati moštvo »Maribora« ter se bode odločitev izvojevala na prvem za oba nasprotnika prostem terminu. »Maribor« je ob prilikli svoje petletnice in z njim zvezanih sportnih prireditiv sprejel okusna darila od zagrebškega SK »Vik-

torija«, SK »Ilirija« in telesno-kulturnega društva »Atena« (oba Ljubljana) in nebroj častitk. Najlepše priznanje mu pa je izkažal veliki župan g. dr. Vodopivec, ki je blagohotno prevzel protektorat nad vsemi jubilejnimi prireditvami. — Uspelost vseh dosedanjih prireditiv, v nedeljo na sportnem prostoru, zvečer na sportni veselici in posebno še v pondeljek pa pričajo o popularnosti in oceni našega I. slovenskega sportnega kluba »Maribor« tudi pri našem občinstvu, ki naj tudi v bodoče vredno upošteva občekoristno delovanje naših sportnikov. — Jubilejne prireditve končajo z tenisturnirjem od 10. do 14. tm.

: MO. Prvenstvene tekme II. razreda so izžrebane sledede: 14. sept. SK Ptuj: SK Svobodi v Ptaju. Sodnik g. Planincsek. 21. sept. SK Ptuj: SK Slovan, Račje v Ptaju, sodnik g. Nemec. SK Merkur: SK Svoboda v Mariboru na prostoru ISSK Maribora ob 10. uru dopoldne. Sodnik g. Šepc. Nadaljnji termini se objavijo naknadno. — V nedeljo, dne 14. tm. igra SK Mura, Murska Sobota drugo obvezno tekmo z SK Merkur v Murski Soboti. Sodnik g. Šepc. Tajnik.

Gospodarstvo.

Vzrok vinski krizi — slab kletarstvo. Na zadnjem sestanku vinogradsnikov in veletrgovcev z vino, kateremu so prisostvovali interesenti iz cele države, da se dogovore o izvozu naših vin v Avstrijo in Čehoslovaško, so prisotni ugotovili, da ne gre pri nas za krizo vinogradništva, ampak za krizo vinarstva radi slabe kvalitete vina, katere vzrok je slab kletarstvo. Te dni je izšla pod naslovom »Vinarstvo« uputa v prirejivojnu vina in postupak s vinom knjiga, ki sta jo napisala najboljša vinogradniška in kletarska strokovnjaka prof. Gjuro Kaitner in ravnatelj kmet. sole na Grmu B. Skaličky. Knjiga je dobila prvo nagrado, razpisano od gospodarskega društva v Zagrebu. Avtorja sta se poslužila najnovejših metod v modernem inozemskem kletarstvu, zlasti novih francoskih metod. Knjiga se dobiva pri upravi »Gospodarskega Lista«, Zagreb, Wilsonov trg 2, na tudi v knjigarnah.

g Živilski semenj v Sarajevu. Mestna občina Sarajevo priredi s sosedovanjem vseh gospodarsko-trgovskih istanov v Sarajevu veliki semenj za živilo in živilske proizvade, ki se vrši 21. 22. in 23. septembra tl.

Poročno sodišče.

Maribor, 9. septembra.

Junak za drevesom.

Danes je pričelo jesensko zasedanje mariborske porote. Prvi na vrsti je Iv. Brumec, pos. sin iz Rožnje (Št. Jurij na Dravskem polju), ki je 14. okt. 1. l. pri Sv. Martinu pri Vurberku udaril z vozno ročico po glavi Ambroža Brumna, mu prizadal s tem težko telesno poškodo, ki ima za posledico trajno zmanjšanje duševnih funkcij in oglušenost na levem ušesu. Zgodilo se je to pri kožuhanjju pri Francu Frasu, odkoder je obtoženec odšel v družbi dveh drugih krog 11. ure ponoči navidezno spat na hlev. Zunaj pa so se vsi trije odločili, da gredo še k Toplaku, kjer je bila bajec godba. Med potje so slišali Ambroža Brumna klicati »aufbiks«. Brumen si je poiskal v Toplakovih kolarnici ročico in odšel v smeri, odkoder je Brumen prihajal. Skrit za drevo ga je čakal, in ko je prišel Brumen mimo, ga je udaril večkrat z ročico po glavi, da mu je prelomil lobanjsko kost, vsled česar je nastopilo pretresenje in krvavenje v zgornje dele možganov. Brumen je ležal več dni in nezvesti, pozneje je ležal nad 30 dni in danes je gluhan na levem ušesu ter duševno manj vreden. Obtoženec, ki pač priznava, da je čakal Brumna za drevesom in da ga Brumnen ni mogel videti, boče zmanjšati svojo krivdo s trditvijo, da je Brumnen naperil proti njemu revolver. Brumen pa sploh ni imel orožja. Brumen je nadalje obtožen, da je v preiskovalnem zaporu, kjer je bil nekaj časa zaprt skupno z jetnikom Likavcem temu dne 27. maja ukradel 100dinarski bankovec, katerega je imel Likavec v súčtu v suknji. — Brumen je bil obsojen na 2 leti težke ječe in povrnitev stroškov.

Končno obsojenja požigalka.

Danes se je končno vršila in končala porotna razprava proti Rozi Trop, ki je bila doslej že menda trikrat preložena. Roza Trop je bila lani meseca junija od svoje sestre Ane Dogša v Obrežu pri Središču ovadena, da je dne 16. avg. 1911 začula pri takratnem županu Iv.

Ravšiu. Takrat je bil osumljen požara slaboumn Al. Kolarič, ker pa so njegovi sorodniki dokazali, da je bil v kritičnem času doma v postelji, je bilo postopanje proti njemu komčano. Lani pa je nastal med Rozo Trop in njenega sestra prepričljivo prevžetka. V prepisu je sestra Rozi Trop očitala požig in jo je končno ovadila orožnikom. Obdeljenka je vztajno tajila in vedno trdila, da je sestra osumljen iz maščevanja. Ker je predlagala vedno nove priče, je bila razprava od lanskega sept. naprej ponovno preložena. Tokrat je končala z obsodbo Roze Trop na tri leta težke ječe.

Maribor, 10. sept.

Ljubljanskega tekmeča ustrelil.

29-letni lovec Martin Turk na Rezenjaku je 6. jul. 1924 ustrelil v Sv. Lovrencu na Poh. Alojza Pačnika z lovsko puško, da se tako resi tekmeča pri Veroniki Fijavšči, hčerki stanovnika v Sv. Lovrencu na Poh., v katero je bil zaljubljen. Oče Veronike je bil protiven tej ljubezni, ker današnji obdeljenec po njegovem mnenju ni toliko zaslužil, da bi lahko redil sebe in njo. Tudi Veronika sama zadnji čas ni več marala za Turka, ker se je spoznala z Al. Pačnikom. Turk ji je že večkrat grozil, da bo ustrelil njo in onega, ki jo bo imel. — Dne 6. jul. tl. je prišel Turk z nabasano lovsko puško k Fijavščevim. Po kratkem razgovoru je Veronika in njenemu očetu zagrozil, da bo ustrelil njo. Pačnika in sebe. Nato je odšel. Ko je kmalu zatem prišel Pačnik vrnil Fijavšči koso, je pri njegovem odhodu v temi počil strel, ki je zadel Pačnika v obe nogi. Pačnik je kmalu umrl na izkravljaju. Turk je po dejanju še prišel v Fijavščevi hiši in rekel: »Zdaj naj me pa ženijo, kamor hočejo, ne bojim se nikogar.« Pozneje in tudi pri razpravi se je sicer izgovarjal, da je streljal, ker je videl v Pačnikovi roki se nekaj bliskati in se je bal.

Pri današnji razpravi se je Turk odločno zagovarjal s silobranom. Porotniki so zanikali soglasno vprašanje na umor in uboj, potrdili pa vprašanje na prekoračenje silobrana. Turk je bil na podlagi tega obsojen na 6 mesecev ostrege za zapora.

Otroka zadavila.

21letna samska dekla Lina Krčmar iz Morave v Prekmurju je 9. avg. tl. zadavila svojega novorojenega nezakonskega fanta.

Porotniki so soglasno potrdili njeni krivdo v smislu obtožbe in je bila Lina Krčmar obsojena na 3 leta težke ječe.

Vlomilski bratci.

18-letni Ignac Žnidarič, iz Pristave, delavec v Strožji vasi, 24-letni Stef. Košak iz Razkrižja, hlapce v Ljutomeru, in 20-letni Mihael Hladnik iz Žerovincev, hlapce v Strožjavi, so v noči od 3. na 4. avg. tl. iz blagajne mlekarne Ludvika Mohoriča odnesli 26.000 din., razrezali 3 plašče in tri zrāne, ne cevi od koles ter odnesli 3 tehnicne.

Porotniki so vse tri spožnali krivim in je bil obsojen Žnidarič na 2 leti, Košak na 18 in Hladnik na 20 mesecev težke ječe.

Zanimivosti.

Solnce ugaša?

Letošnje poletje je imelo kaj nepriznano vreme. Ni skoraj bilo dne, ko bi ne deževalo ali bilo za poletne dni nemravnodno hladno. Koledarsko poletje se že nagiblje h koncu, ali nam se zdi, ko da ga sploh nismo imeli. Julij in avgust sta bila uprav po aprilsko nestanovitna.

Meteorologi trdijo, da je k poglaviti vremenu letosne poletne mizerije treba štetiti tudi dejstvo, da je topotna moč solnčnih žarkov padla od 1. 1922 pod povprečno črto, kar pomeni, da nam solnce daje manj toplote kot je je dajalo prej. Silnije pa greje koncem poletja in v zgodnjem jeseni.

Vremenoznanci pravijo, da so poletja že od 1. 1775. vedno bolj hladna, dočim zime postajajo toplejše. Tako toplih zim kot jih imamo zadnja leta poprej v našem podnebjju niso poznali.

Ta pojav je baje v zvezi z izpremenjenimi na solncu. Znano je, da je solnce ogromna krogla (1½ milijonkrat večja od zemlje), ki pa sestoji iz tekoče snovi, podobne lavu, katero jo nastavljajo vulkani včasih vzbuhajo iz zemeljskega trebuha. Kakor se je nekoč ohladila zemlja in se je na njeni skorji začel milijone in milijone v odtod v neizmernost oblik od drobnega črva do človeškega genija, tako se tudi solnce počasi ohlajuje. Čez milijone let bo i na solncu začela nastajati skorja. Gotovo je, da se že danes pojavljajo na solncu prva znamenja procesa, ki bo trajal nešteče milijone let in pravljal konec materi zemlji, katera bo brez dobrega papana Solnca zmrznila v vsemiru.

Ce bo tako šlo dalje, bo vreme vedno bolj šegavo. Kar le poletja tiče, zatrjujejo učeni vremenski preroči, da prihodnje leto ne bo nič boljše.

V REDOVNIKI KUTI LOVIL JEN SKE.

Kako hitro se daje ženska zapeljati!

Pred kakimi dvemi tedni so na Kretni arctirali meniha Meletiosa Jordanopolosa, ki je imel nekakšno »šolo« za ženske, s katerimi je vzdržaval nedopustne odnosaje. Odvedli so ga v Atene in oddali sodišču, ki pa je izreklo svojo nepristojnost in ga oddalo škofu. Afera je vzbudila velik škandal.

Jordanopolos je star krog 35 let, blešča, črnolas, okroglih oči, čudnega pogleda, tankih ustnic, ki se zde, da se ne prestane premičejo. Študiral je v Atenah, kjer je zahajal v najboljšo družbo. Pred petimi leti je prišel na Kreto v samostan in postal redovnik. Zdi pa se, da meniha knjata v njem ni ubila ljubezni do žensk. Kot izvrstni pridigar je znal prepričati počne ljude o vsem, česar sam ni verjet. Žaslovel je in krog njega so se zbirali mnogobrojni učenci. K njegovim pridigam so prihajale tudi ženske, priproste in iz najboljše družbe. Omamljene od misticizma so mu sledile iz cerkve po grskih potih in v gorske spilje, kjer jim je menih obljubil srečo raja, obenem pa jih pozival, da uživajo slasti zemeljskega raja.

Obtožnica pravi, da je z mnogimi teh žen imel »nedopustne odnos«. Tajnik atenskega nadškofa je po kratkem preiskovanju našel, da Jordanopolos sploh ni bil redovnik, ampak se je samo posluževal redovniške kute, da je zapeljal obtoženec ne tudi, da je počival na naivne ženske. Obtoženec ne tudi, da je brez pooblastila oblike kuto, ne prizava pa, da bi bil to storil, da zadosti svojih pohot.

Pij IX. in plesalka.

Italijanska balerina Rita Cerito, ki je pred šestdesetimi leti silno slovela po svetu, je gojila gorečo željo, da bi jo sv. oče sprejel v avdijenco. Toda Pij IX. je bil strogi vernik in je v nasprotju s pohotno izza dobe preporoda sovražil ples. Zategadel je odločno odklanjajočo sprošnjo slovitve plesalke. Toda Rita ni odnehsala, kot pač ne odneha nobena ženska, kadar si kaj vtepe v glavo. Priredila je več predstav v prid misijonom in je izročila gospodom v Vatikanu težke tisočake za reševanje malih zamorčkov. Zdaj se vplivni ljudje, katere je plesalka nadležovala s svojo srčno željo, omehčali pa je preživo srce. Pij IX. je določil dan in uro, ko je smela slavnova plesalka pasti pred njim na kolena. Tega dne je bil sv. oče kaj slabe volje, ker so ga vso neč mucičile revmatične bolečine v nogah. Vendar pa se je takoj premagoval, da je pokazal srečni plesalci prav prijazen obraz; na posledi ji je očetovsko svetoval, naj opusti ničemurno posvetno veselje. Balerina je ginjeno dvignila k papežu lepe oči in vzdihnila: »Oh, ko bi le imel divno vero Važe Svetosti.« Nato je zopet pokleknila pred papeževim kolena. Toda prav v tem trenutku je Pij IX. občutil silno trganje v nogah in je tisto vzdihnil: »Da, draga hčer — in ko bi jaz imel tvoje noge, pa bi bilo

sleparski bančni uradnik ne bo dolgo veseljačil po Parizu. V novino se bo moral vrnil nekoliko bolj počasi in stremodno: v vlaku III. razreda in v spremstvu orožnika.

Razstava kopaliških podjetij ter morskih kopališč Kralj. SHS v Pragi

Turistično društvo »Adria«, Praga IPVV priredi na letošnjem jesenskem velesemlju v dneh od 21. do 28. septembra 1924 razstavo kopaliških podjetij ter morskih kopališč Kralj. SHS. Po letošnjih izkušnjah ni potrebo dvomiti o tem, da je ta način reklame potreben ter da bude tudi zelo izdaten. Pogoji udeležbe so sledeni: 1. Pristojbina se računa po zavzetih površini 6 dom 100 Kč. Najmanjša pristojbina znaša 100 Kč. Vsak razstavljalec vloži kaveijo 100 Kč, ki se naknadno obračuna. 2. Vsak razstavljalec mora potreben razstavljalni material pripeljati najprej do 15. sept. 1924 v industrijsko palačo na razstavišču. 3. V expoziciji se lahko nahajajo: fotografije, slike, diapositivi itd. in sicer samo dobrati protzvodi. Pestri in kričeči plakati in pod. so izključeni. Uprava je pripravljena preskrbeti romže za diapositive ter slike primerno razložiti, event. tudi razsvetliti. Onim, ki nimajo diapositivov, slik itd. se lahko po možnosti preskrbi iste v umetniškem proizvodu za režijsko ceno. Število udeležencev je omejeno. —

Za smeh in kratek čas.

Lovska sreča.

Radić: »Strašansko srečo sem imel zadnjič v Sloveniji pri lovnu na tigre.«

D. Maček: »Kaaaj! Slovenija? Triglav? Saj vendar v Sloveniji ni tigrov.«

Radić: »Prav to je bila moja sreča.«

Mariborski župan in obsekani kostanji.

Mariborski župan se je sprehajal enega dne brez klobuka in »roke na hrbitu« po ulicah gornjega mesta. Kar naenkrat se ulije ploha. Oče župan pospeši korak, pa malo mu pomaga. Ko pride domov, pa pravi: »Presneta reč ti-le kostanji. Škoda da si jih daju s taku trmu obsekavat. Ko bi imel še veje bi jest zdej ne bi tak moker.«

Prva oseba po slovniči.

Učitelj: Vonček, kje pa si bil včeraj, ker je bila samo sestra na travniku? Učenec: Jaz pa oče sva bila v gozdu. Učitelj: Rekel sem vam, da zahteva vlijudnost, da v govoru omenimo samega sebe na zadnjem mestu. —

* Zopet nov dokaz »Slovencu«, da ga izven Slovenije nihče ne čita, sicer bi Radić in Maček morala vedeti, da divja v Sloveniji 21 tigrov.

Učenec: Prosim, pa smo se učili, da je prva oseba tista, ki govori.

MALI OGLASI.

Kdor želi svoje kosti prodati najjih prinese na Aleksandrovo cesto št. 15, pritliče na dvorišču.

Devetleten potnik v špiritu želi za svojega umrelga šefa novega pime pada v isti tekočini.

Dekla, pripravna za kuhanje, prodajo, išče službe.

Nevesta s 4 milijoni din. se išče. Novesta postranska stvar. Najbolje če je sploh ni.

Znatno število dolgov edda prav po nizki ceni; uprava mestnega gledališča Maribor.

Louis Couperus:

Zaljubljeni osel.

Roman.

(34)

XIII.

Oče, čemu še ni najine poroke!«

Tako je nekoga dne zazvenel Charisino glas, poln poletne otožnosti. Njena bela, polna in deviško mlada roka je slonela na mojem vratu, dočim sem jaz stal na travniku, se igral z gobcem in grizel travo. Charis se je često igrala z mano in njeni sorodniki so me radi hvalili, češ, da sem zelo krotek osel. Večkrat je Charis bežala pred mano in sem moral teči za njo, da bi jo vlovil. Smejala se je kot otrok, dočim sem jaz nalašč tekel počasneje, da je najina igra trajala delj časa. Naposled sem jo ujel in zgrabil z gobcem rob njene oblike. Priznala je, da je moja ujetnica; smeje se je privila k meni in me ovenčala s cvetlicami. Njene družice so rajale okoli nazu in vse je izgledalo srečno in veselo.

»Povej oče, ali bo že kmalu najna goštja?« je vprašala Charis.

Okoli Menedemusa so stali čudodeleci, bratje in bratrance. Sočutno so šepetal med sabo. Čul sem Menedemusa, ki je dejal enemn izmed zdravnikov:

»Kedaj boste rešili mojo hčerkko čarovnijo, da bo videla, da se je zaljubila v osla in je zaročena z osлом.«

Čudodelci so zamajali z modrimi glavami, da so se stresli frigijske knome. — Charis je zajokala. Na mitigaj učenja-

kov, ki so mislili, da so me oni tega nasečili, sem jel tekati in plesati v krogu, da bi razvedril ubogo Charis. Res. pomagalo je. Dekle je postal veselo in razigrane volje; njene družice so zopet zaraiale okoli mene. Sedaj je zaplesala tudi Charis.

Vsi so prayili, da sem dobro žolan, občudovanja vreden paradni osel, ki je tako krotak, da bi tudi mahr ne storil niti žalega, kaj šele svoji lastni, ljubljeni zaročenki. Toda na ženitev ni nihče mislil, zato sem često sam obupaval, ker sem mislil, kako hudo bi pač oilo zame, ako bi kot človek postal zgolj navaden trgovec, ki bi se ne mogel meriti z nobenim moškim, kateri smejo v Charisino bližino. Kako dolgo bo pač trajalo sedanje stanje? Se nikoli je nisem ljubil tako srčno, nežno in vztrajno! Vkljub temu, da sem bil osel, sem se čutil tako srečenega, da še nikoli tak.

Nekega popoldneva, ko je Charis zdremala, ko so tudi njene družice polegole po travi med samimi vrtnicami, sem se pasel v bližini in jo motril. Potem ko so se mi oslovski oči dovolj nagledale deviške milote, sem krenil v gaj rdečih rož, kjer je stal žrtvenik Venere - Afrodite. Na njem je bila podoba mramornate boginje. Okoli po gaju so brenčile in plesale zaljubljene mušice. Golobice, ki so v gaju splele svoja gnezda, so se dvigale kvišku in so plavale nad drevejem bele kot srebro. Tedaj sem poklekal na sprednje noge in začel moliti.

»Sveta boginja, sem molil. Bodti moja zaščitnica in priporočnica. Pomagaj nama! Pomagaj Charis in meni. Oba sva začarana od ljubezni. Same srebrne veje ne morejo pomoci. Bolj bi nama nemara pomagale tvoje rdeče rože.«

Po tej molitvi sem odtrgal nekoliko rdečih rož in jih položil na žrtvenik. Vrnil sem se na travnik. V vili je bilo zopet vse veselo in razigrano. Charis je sedela v svoji običajni družbi ob bogato obloženi talbuli in pravkar vpraševala:

»Oče! Zakaj ni tako dolgo najine svatbe?«

Sužnji, ki so mi stregli, so me odvedli nazaj v mramorni kiosk na vrtu. V zadnjem času so mi tolikanj zaupali, da so pustili vrata odprtta. Saj so videli v meni krotkega, dobro dresiranega osla, ki uživa hrano teko kot človek, sedi spodobno za gospodsko mizo, se igra z njihovo najmlajšo gospodarico in biva kakor kakor plemič v kiosku. Dopolščali so mi, da sem lahko delal, kar sem hotel.

(Dalej prihodnjič)

Kaznovano obrekovanje.

„Opeke iz Račja nikar! Ta dela ti škodo in kvar“. Tako Jernej Vidu je čenčal. A Vid kakor volk je zarenčal, lažnjivcu klofuto prismolil z besedo tako jo zasolil: „Opeke jaz kupil sem mnogo, preskusil je celo zalogi. Opeka iz Račja edina po ceni je, dobra in fina“. —

Napolitanke
Adria narezki
Keksi
Bonboni
Čokolada
Malinovec

1570 vsaka množina najceneje v glavnih zalogih

fovarna kandidov
Maribor, Stolna ul. 4.

Urška, al' že veš

da je dobil

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg 22. 5

omažljeno teko posodo znamke „Goleth“ in lažje vrete, čestovstva prvočinka, poslovno in litno posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno rbo najboljše vrste. Vse kupuje pri njem; zato biti, da ne za meda. 40—4

Podpirajte slovenske tvrdke!

Mala oznanila.

Higienična privnica, Visko-
slav Gjurin, Jurčičeva ulica 9,
se radi prvočinske postrežbe
vsem priporoča. Dijaki pri stri-
zenju imajo znatni popust.
1911 18—3

Dijaki se vzamejo na hrano in
stanovanje. Trubarjeva ulica 5,
št. 11/1 1976 3—2

Profesor sprejme 1—2 gim-
nazijce na stanovanje in hrano. — Kje, pove sprava? Ta-
bora. 1937 4—3

Sprejemam na hrano in stanovanje starejšega dijaka ali di-
jakino. Poizve se v upravi
lista. 1985

Gospodčina se sprejme na sta-
novanje eventualno tudi na
hrano. Trubarjeva ulica 88,
konec parka (desno). 1987 3—1

Izbraženi mladi pomožni de-
lavec oz. delavce se tako
spremem proti dobrni plači za
stalno delo „Volta“ d. d. Ko-
roška cesta 27. 1969 2—2

Zamenjava stanovanja. Za-
menjam stanovanje obstoječe
iz treh na nove prepleškanih
sob z balkonom in pritiklinami
v neposredni bližini parka z
stanovanjem iz 4 do 5 sob in
kopalnic proti dobrni odsko-
dnini. Ponudbe na upravi lista pod „Zamenjava“. 1983 3—2

Prodam hišo onenadstropno z
trgoviso ob glavni cesti, sta-
novanje takej na razpolago
veliko skladisče vrt radi dru-
žinskih razmer, zelo ugodna
cena in plačilni pogoji. Kje
pove uprava lista. 1986

Šolske torbe, nahrbniki in
jermeni za knjige priporoča
Ivan Kravos, Aleksandrova
cesta 13. 1944 10—3

**Specerijsko in kolonijalno
blago ter deželne pridelke**
na debelo nudi po
najnižji ceni

Miloš Oset, Maribor

Glavni trg 1619

Vsaka gospodinja

je najboljše postrežena s
svečim blagom in konkuren-
čnim cenami pri tvrdki

A. Požar

Maribor, Gospodska ul. 4

Ako ne verjame, poskusite!

Tvrđka

Mastek & Karničnik MARIBOR

priporoča raznovrstno mo-
dno manufakturno blago za
jesensko in zimsko sezono.

NAZNANILO.

Dovoljujem si cenj. odjemalcem in p. n. občinstvo
opozoriti na svoj novo ustanovljeni

torbarski obrat

kjer se izdeluje potne torbe, kasete in kovček iz usnja
in platna v raznih formah in velikosti. Sprejemajo se
tudi naročila za specijalne torbe in kovček n. pr.
za razne vzorce, trgovske poštnike itd. Velika izbira raznih torbic in kovčkov od najmanjih
do največjih.

Zobobola „ITO“

IVAN KRAVOS MARIBOR

Aleksandrova c. 13. Slomškov trg 6.

Najelegantnejše podjetje v Sloveniji.

KIUB-BAR - VELIKA KAVARNA MARIBOR

Shajališče vseh sport-
nikov in vseh elegant-
nih krogov. Damski
koncerti. — Varijete. —
Kabaret. Vedno nov
program, znamenite a-
trakcije. Najboljša in
najhitrejša postrežba.

Vstop prost.